

Magasinet må av den grunn ikke være tappet lavere ned enn til cote 1049,00 den 15de april. Tapningen må i vintertiden foregå mest mulig jevnt.

3. Når kraftanleggene ved vårflommens inntreden ikke lenger behøver tilskudd, stenges dammen helt.

Vannstanden i Bygdin må ikke overstige regulert høivann uten at alle flomløp er åpne. Dog kan vannstanden heves til cote 1057,70 ved plutselige flommer forårsaket ved utbrudd av Øvre Melkedalsvatn.

Hvis der ved foranstaltninger ved Øvre Melkedalsvatns avløp kan forhindres, at der herfra opstår plutselige gjennombrudd, skal der være anledning til etter 10de september å heve øverste reguleringsgrense til cote 1057,70.

4. Så snart der iverksettes utbygning av noget fall ovenfor Mjøsen, kan departementet bestemme, at Bygdin reguleres med dettes tarv for øie. De nærmere regler efter hvilke dette skal skje blir senere å fastsette.

Man antar, at skjønnsmenn bør opnevnes av Kongen. Av hensyn til fiskeriinteressene finner man, at en av skjønnsmennene bør være sakkyndig på dette område.

Efter å ha innhentet forslag fra fylkesmannen i Opland vil man anbefale opnevnt følgende skjønnsmenn:

1. Ingeniør Bergan, Breiskallen.
2. Ingeniør Sommerfeldt, Nygard.
3. Dr. Knut Dahl, Kristiania.
4. Ordfører O. Egge, Brandbu.
5. Gaardbruker Ingvar Fosheim, V. Slidre.

Av disse herrer er dr. Dahl fagmann på fiskeriområdet.

Som varamenn vil man anbefale opnevnt:

For 1 og 2:

Avdelingsingeniør Pedersen, Aurdal,

og for nr. 3—5:

Gårdbruker Lars Lie, Dokka, og

ordfører S. Bakken, V. Slidre.

Man tillader sig således å

innstille:

I.

I henhold til reguleringsloven av 14de desember 1917 iverksettes statsregulering av Bygdin i det vesentlige overensstemmende med en av vassdragvesenet utarbeidet plan, gående ut på opdemning til cote 1057,40 (eventuelt cote 1057,70) og senkning til cote 1048,25.

II.

Til å utføre de ved reguleringen foranledigede skjønn og takster opnevnes følgende menn:

1. Ingeniør Bergan, Breiskallen.
2. Ingeniør Sommerfeldt, Nygard.
3. Dr. Knut Dahl, Kristiania.
4. Ordfører O. Egge, Brandbu.
5. Gårdbruker Ingvar Fosheim, V. Slidre.

Som varamenn:

For nr. 1 og 2:

Avdelingsingeniør Pedersen, Aurdal.

For nr. 3—5:

Gårdbruker Lars Lie, Dokka, og
ordfører S. Bakken, V. Slidre.

III.

Der fastsettes som gjeldende inntil videre manøvreringsreglement for reguleringen overensstemmende med det i Arbeidsdepartementets foredrag av 23de juli 1920 inntatte utkast.

9. Mesnavassdragets Brukseierforening.

(Regulering av Mesnavatnene.)

Kgl. resol. av 13de august 1920.

Gjennem fylkesmannen i Opland innkom våren 1912 til departementet et andragende fra Mesnavassdragets brukseierforening om tilladelse til regulering av Mesnavassdraget.

Andragendet, som er datert 11te mars 1912, er sålydende:

VII
192

IX
191

sjonsbetingelser, som er vedtatt av brukseierforeningen og Lillehammer kommune. Ved fastsettelsen av betingelsene er der tatt hensyn til, at kraften efter det oplyste skal for den vesentligste del anvendes til lys, varme, gårdsdrift, håndverk og småindustri innen forskjellige kommuner.

Angående avgiftssatsene til stat og kommuner henvises til utkastets § 3. Som godtgjørelse til staten en gang for alle er betinget kr. 1,00 pr. innvunnen natur hk., idet Mesnavatnene antas ikke i sin helhet å være eiendomsrett undergitt.

Angående kraftavgivelse til kommuner og stat, som anbefales satt til henholdsvis 10 og 5 pet., henvises til utkastets § 10.

Reguleringsarbeiderne i Nordmesna er med departementets tilladelse utført og tatt i bruk. Vilkårene vil derfor hå tilbakevirkende kraft til det tidspunkt, da reguleringen blev tatt i bruk.

Utkastet til betingelser er sålydende:

Utkast

til reguleringsbetingelser for Mesnavatnene.

1. ✓

Reguleringskonsesjonen gis på ubegrenset tid.

Dersom vannfall, der ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 50 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vannfallseieres andele i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte reguleringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2. ✓

I det 35te år efterat konsesjonen er gitt, skal staten kunne innløse de private vann-

fallseieres andele av anleggene. Benytter staten sig ikke herav, skal den i det 10de år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne således, at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus betales med hvad de bevislig har kostet ved erhvervelsen med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens annet tilbehør innløses for den tekniske verdi efter skjønn på statens bekostning.

3. ✓

For den økning av vannkraften, som ved reguleringen tilflytter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner, som Kongen bestemmer, kr. 0,25 pr. naturhestekraft.

Økningen av vannkraften beregnes med utgangspunkt i vassdragets lavvannføring før reguleringen, som for Mesna ansettes til 2 m.³ sek. Ved beregning av økningen forutsettes det, at magasinene utnyttes på en sådan måte, at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hvad der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringen innvundne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreder efterhvert som den ved reguleringen innvundne vannkraft tas i bruk. De erlegges også for de år, i hvilke reguleringen har funnet sted, før nærværende tilladelse blev gitt.

4. ✓

For den i punkt 3 omhandlede økning av vannkraften skal der erlegges en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 1,00 for hver ved reguleringen innvunnen naturhestekraft. Godtgjørelsen blir å erlegge efterhvert som de forskjellige vannfall i vassdraget tar reguleringsanleggene i bruk.

5. ✓

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter efter post 3, godtgjørelse efter post 4 og om kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 10, blir forsåvidt de ikke er fastsatt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle å gi av vedkommende regjeringsdepartement. Avgifter og godtgjørelse har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

6. ✓

Konsesjonæren tilpliktes å forelegge vedkommende departement arbeidstegninger for dammene m. v. og beskrivelse av arbeidet. Reguleringsanleggene skal godkjennes av vedkommende departement. Deres vedlikehold og drift underlegges offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

7. ✓

Reguleringsdammene skal manøvreres overensstemmende med et reglement, som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes, før manøvreringsreglementet er fastsatt.

Forsåvidt dammene manøvreres i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 2 000,00 for hver gang efter departementets nærmere bestemmelse.

8. ✓

Reguleringsanleggenes eier skal efter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevet og stille det innvundne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte opdemningshøider og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter, som konsesjonæren måtte la opta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om, hvordan målingene er utført.

9. ✓

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne sig i enhver yderligere regulering i vedkommende vassdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

10. ✓

De vannfalls- og brukseiere, som benytter sig av det ved reguleringen innvundne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den kommune, hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, efter departementets bestemmelse efterhvert som utbygning skjer, inntil 10 pet. av den for hvert vannfall innvundne økning av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pet. av kraften beregnet på samme måte.

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse, kan de samme kommuner, uanset den ovenfor betingede procent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning, med Kongens samtykke efterhvert som kraft blir ledig kreve avgitt yderligere kraft, såvidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form, hvori den produceres. Elektrisk kraft uttas efter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres efter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pet. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pet. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høi, fordi bare en mindre del av den kraft, vannfallet kan gi, er tatt i bruk, kan dog kraften istedet forlanges avgitt efter en maksimalpris, som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellem vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn.

Denne fastsettelse kan såvel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5te år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledningen til nogen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

11. ✓

Ved reguleringsdammen for Søndre Mesnavatn skal der treffes sådanne anordninger ved anlegget og i tilfelle i vassdraget ned til Nordre Mesnavatn (Bustokelven) samt avgis vann i sådan utstrekning, at den almindelige fløtning på denne strekning forulempes så litet som mulig ved reguleringen.

I tilfelle av at Mesna skal gjøres fløtbar, har reguleringsanleggenes eiere å utføre anordninger for tømmerets løp gjennom reguleringsdammen for Nordre Mesnavatn, likesom de tilpliktes å avgi nødvendig fløtningsvann til drift av en tømmerrende.

Spørsmålet om, hvilke forføininger der i henhold til bestemmelsene i nærværende post blir å treffe og om utredelsen av de dermed forbundne utgifter innbefattet skjønnskostninger avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen i Bustokelven, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

12. ✓

Reguleringsanleggenes eiere skal utføre de foranstaltninger, som fylkesveistyret finner nødvendig, forsåvidt mulig å avhjelpe skade og ulempe, som for almenheten måtte oppstå på is- og vinterveier.

13. ✓

Konsesjonæren er forpliktet til etter bestemmelse av vedkommende departement og på vilkår som dette fastsetter å samarbeide med andre kraftanlegg, når dette finnes hen-

siktsmessig av hensyn til den almindelige kraftforsyning.

Kraftstation og ledningsnett skal efter nærmere bestemmelse av vedkommende departement utføres således, at anlegget kan sammenslutes og drives underrett med andre lignende kraftanlegg.

Omkostningene ved de forandringer av anlegget, som måtte finnes påkrevet av hensyn til sådant samarbeide, fordeles i mangel av enighet mellem de forskjellige anlegg, som er interessert i samarbeidet efter bestemmelse av vedkommende departement.

14. ✓

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i reguleringsanleggene, tilladelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggenes eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

15. ✓

For oppfyllelsen av de forpliktelser, som ved anleggene eller deres drift pådras likeoverfor andre, og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles sikkerhet for et beløp av kr. 10 000,00 efter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

16. ✓

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag, hvor anleggene er beliggende. Et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget, for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

17. ✓

Alle heftelser, som hviler på anleggene, faller bort når og i den utstrekning disse i henhold til reguleringskonsesjonen går over til staten efter postene 1. eller 2. eller begge.

18. ✓

Reguleringsanleggets eier underkaster sig de bestemmelser, som til enhver tid måtte bli

VII

192

IX

191

truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelsen av de opstillede betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggenes eier.

Angående fastsettelse av manøvreringsreglement vil særskilt innstilling bli avgitt.

Der antas ikke å være grunn til å fastsette, at skjønnsmenn ved de forestående ekspropriasjoner skal opnevnes av Kongen.

Man tillater sig således å

innstille:

Det tillates Mesnavassdragets Brukseierforening å regulere Mesnavatnene i det vesentlige overensstemmende med fremlagt plan og på de i Arbeidsdepartementets foredrag av 13de august 1920 inntatte betingelser.

10. Gloppen kommune.

(Yderligere fristforlengelse efter konsesjon av 12te november 1913).

Jfr. II nr. 28 og 46 og IV nr. 28.

Kgl. resol. av 17de september 1920.

Ved den norske regjerings resolusjon av 12te november 1913 blev der gitt Gloppens Elektrisitetsverk tilladelse til å regulere Breimsvann.

Tilladelsen blev gitt på endel nærmere angitte betingelser, hvoriblandt at arbeidet skulde påbegynnes innen 2 år fra tilladelsens meddelelse og fullføres innen en yderligere frist på 5 år, betingelsen § 6.

Det til grunn for resolusjonen liggende foredrag og de fastsatte betingelser findes trykt i Meddelte Vassdragkonsesjoner II side 121 ff.

Ved kgl. resol. av 17de oktober 1914 blev den elektrisitetsverket meddelte regulerings-tilladelse tillatt benyttet av Gloppen kommune på uforandrede vilkår, jfr. Meddelte Vassdragkonsesjoner II side 266.

Ved kgl. resol. av 24de august 1917 blev dernest ovennevnte frister forlenget med 3 år eller henholdsvis til 12te november 1918 og 12te november 1923, jfr. Meddelte Vassdragkonsesjoner IV side 172.

Med følgeskrivelse fra amtmannen i Nordre Bergenhus amt av 6te desember 1918 er til departementet innkommet et andragende fra Gloppen formannskap av 24de september 1918 hvori på kommunens vegne søkes om yderligere forlengelse av terminene for anleggsarbeidenes fullførelse inntil et år efter krigens slutt.

Andragendet er sålydende:

«Gloppen kommune søker herved i ærbødighet om utsettelse med regulering av Breimsvann.

Kommunen har i Eidsfossen bygget ut for 1000 hk. Derav er det i bruk ca. 500 hk. til lys, opvarmning og småindustri.

Da krigen fremdeles er igang, og arbeidsforholdene, som følge derav, er vanskelige og utrygge, finner kommunen det økonomisk uforsvarlig nu å fortsette arbeidet.

Man tør be om at reguleringsfristen utsettes til et år efter krigens slutt.»

Ovennevnte fremsendelsesskrivelse fra amtmannen tillater man sig å hitsette:

«Vedlagte ansøking om utsættelse med regulering av Breimsvassdraget oversendes det kongelige departement.

Jeg har altid været av den opfatning, at Breims herred var blit svært uheldig stillet ved koncessionen angående Breimsvandet. Jeg vil ikke snakke om den private overenskomst angående kirketeigene — den er jo nu utløpet, så der kan kanskje — trods alt — bli spørsmål om en rimelig betaling for de private rettigheter. Men hele koncessionen ligger efter mit skjønn slik, at der skal meget til, forat Breimsbygden skal bli skadesløs. Bygden vil skjæmmes i høi grad, samtrafiken mellem bygdens forskjellige strøk vil vanskeligjøres, og det er vel at befrygte, at nogen av bygdens beste grønder — Rud og Førde — vil risikere adskillig ved en sækning av Breimsvandet. Hertil kommer også, at